

הכנסת-נציגת העם?

מאת אורי אבנרי

הפוליטי. שנית: אותם שסברו שיש להסתפק במה שהושג, שאין טעם ללחום עד לאפסית כוחות. מי הצביע בעד מפ"ם? רבים מאוד מבני הנוער, שרצו להביע בדרך זו את תמיכתם ברעיון הפלמ"ח ("הצבא העממי"), בהתאם לדעותיהם של האלופים הקרביים (אלון, שדה, אבידן, כרמל) ובניגוד לדעו-תיהם של מומחים אחרים שנתמכו ע"י בן-גוריון. מי הצביע בעד חרות? אותם שהיו שקועים עוד ברומנטיקה של ימי המחתרת, והחזית הדתית? הצ-ביעו בעדה אותן הנשמות התמימות שהיו סבורות כי בוחרות הן "אסיפה מכוננת", שתיתן חוקת יסוד למדינה. בוחרו החזית הדתית רצו שחוקת-היסוד תהי יה דתית.

מי הפסיד בבחירות הן? אותן המפלגות ששי-נוו סיסמאות כלכליות "משעממות", שנראו באותם הימים בלתי-חשובות כל עיקר: הציונים הכלליים וה-פרוגרסיביים.

מבשר חזיר דג'פילה. מצב זה השתנה לחלוטין. הרומנטיקה של המחתרת, וגם הרומנטיקה של ימי הקרבות, דתה ואיננה. הויכוח על אופי ה-צבא, הויכוח על פיזוץ מלון המלך דוד, הויכוח על כיבוש שכס וגניזן — כל אלה התרחקו מאוד מלבו של האדם ברחוב. תפסו את מקומם: הקיצוב, הצנע, הוסיאליזם של סולל-בונה, ומעבר לבעיות הכלכלה: המועקה הנפשית המורגשת בכל שדרות האוכלוסייה, ירידת המתח המוסרי, אבדן האשליות.

התהיה זאת העזה לנחש מה היה קורה לוא הלכו ההמונים היום לקלפי. 400,000 עולים חדשים מכני-סים לחשבון נעלם העלול להכריע. בכל זאת ברור: החנווני ברחוב אלנבי בתל-אביב שהצביע בעד בן-גוריון בימי המלחמה לא יצביע בעדו מתר. אנשים דתיים רבים יכולים לחשוב שבעיות בשר-החזיר הי-שובות בינתיים פחות מבעיות דג'פילה. הרומנטיקה של פלמ"ח ואצ"ל תשפיע פחות מאשר השפיעה ב-1949. יתכן מאד שבסופו של החשבון לא תצא מפא"י מפסידה, וכי הקולות של עלי-באבא ומרבד-הקסמים יפצו אותה על אבדן "הריבולוציה היהודית". אך אין כל ספק שבחירות אלתר תשינה את מאזן-הכוחות

"כך זה נמשך מאז הקונגרס (הציוני) הראשון...". העיר נשיא המדינה באירוניה על הקומדיה שנערכה בשבועיים האחרונים בכנסת.

קומדיה אמיתית: כי מן הרגע הראשון לא היה אף צל של ספק שהתוצאה תהיה כאשר היתה, שכל הצדדים יתפייסו, שהדתיים יחזרו למוטב, שהאולטי-מטום הבנגוריוני יתקבל. ובעיקר: שכל חלקי הקו-אליציה, רוב חלקי האופוזיציה, יתנגדו לבחירות ה-ח-דשות.

וכאן מתעוררת נקודה מעניינת. בחירות פירושו — מתן אפשרות לבוחרים להביע את רצונם. אם בעל-י ההנאה של הבחירות האחרונות חוששים כל כך מפני בחירות, משמע שלדעתם לא יהיו בעלי-ההנאה של הבחירות הבאות. לוא האמינו הדתיים, למשל, שיקבלו שוב אותו מספר של קולות ושל צירים, לא היו, מן הסתם, מקבלים את תנאי האולטימטום של בן-גוריון ונכנעים כניעה כה מביישת לעיני הציבור.

הבחירות נדחו, איפוא, לא מפני שחברי הכנסת היו סבורים שמאז הבחירות האחרונות לא חל שינוי בדעת ההמונים. להיפך, הם נדחו מפני שהחלק הקו-ביע של הכנסת היה סבור שדעת הציבור השתנתה במידה מכרעת — לדעתו.

רומנטיקה וג'נין. הרוב המכריע של הציבור אינו מורכב מקנאים מפלגתיים, המצביעים בעד מפלג-תם, ויקרה אשר יקרה. רוב הציבור מורכב מאנשים התומכים בשאלה מסויימת במפלגה פלונית, ובשאלה אחרת במפלגה אלמונית.

ביוניאר 1949, כשנבחרה הכנסת הנוכחית ע"י 2/3 של האוכלוסייה הנוכחית, היו בעיות המדינה שו-נות מאוד מאותן העומדות בפניה היום. זה עתה נסתיימה מערכה אכזרית בנגב. השאלה הגדולה שכל בוחר שאל את עצמו היתה: האם עלינו להמשיך ב-מלחמה זו, לכבוש את עזה, שכס וחברון, או להס-תפק ביש.

מי הצביע אז בעד מפא"י? קודם כל אותם שרצו להביע בדרך זו את חודתם האישית לדוד בן-גוריון, האיש שהכריז על המדינה ב-14 במאי בניגוד לדעת חבריו (מ. שרת ועוד) וניהל את המלחמה בשטח

האופוזיציה מקוה להודמנותה: מאיר יערי (ימין) וישראל גלילי דנים בכובד-ראש — בחירות, כן או לאו?

היאבקות כשורות הדתיים — משה שפירא (ימין למעלה) מנסה לגבש עמדה אחידה. דעתו: צריכים לעזור להחיות את הקואליציה.

סיעת הקואליציה מטכסת עצה: רמז ולוביאניקר (מרכז) התומכים בפשרה מסו' חמים עם לבנה ה"קציוני". דעתם: בי. ג'י. הגזים.

זוהר נכנס לתפקיד: פנחס רוט (ימין) פונה לנציג אגו"י (מזר). יח הדתיים תכריע את גורל שליחותו.

האיש שאינו בטוח — אם תיע-רכנה בחירות חדשות, הייבחר נתן פרידמן-יילין מחדש? הדבר מוטל בספק.

מקי' מתכננת את תעמולתה — מאיר וילנר (שמאל) מכתב מאמר ראשי לכתב "קול העם" הקומוניסטיים שמחים לקראת כל בחירות.

הציונים הכזליים שמחים — פרץ ברני-שטיין (שמאל) ועו"ד טרלין בטוחים שבבחירות יפסידו מפא"י, הדתיים, הפרוגרסיביים וחרות.

רות' מהססת — חיושילן הבי-ות או יזקני? ערי ז'בוטינסקי (ימין) זואל מרלין שקולים את הסכויים.

